

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte naš številke poleg naslova za dan, ko naročnina poteče. V teh časih je zaradi povišanja cen, potrebuje vaše sodelovanje. Skušajte obdržati svojo naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

Líst slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

KA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate ...
2c 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izveniš sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

Štev. 234. (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 30, 1942 — PONEDELJEK, 30. NOVEMBRA, 1942 VOLUME L — LETNIK L

TEŽKE NEMŠKE IZGUBE

VČERAJ JE BILO V MOSKVI URADNO NAZNAJENO, DA JE BILO V NOVI RUSKI OFENZIVI ZAPADNO OD MOSKVE VČERAJ UBITIH 15,000 NEMCEV IN DA JE RDEČA ARMADA RAZBILA NEMŠKO UTRJENO ČRTO NA VZHODNEM BREGU DOMA TER ZASLEDUJE NEMCE ČEZ SNEŽENE STPE ZAPADNO OD STALINGRADA

Posebno poročilo ruskega vrhovnega poveljstva pravi, da je bilo samo v južni ofenzivi, ki se je pričela 19. novembra, vjetih 66 tisoč Nemcev in kot pravi list "Ibvestja" je bilo na vseh frontah zadnjih deset dni ubitih 100,000 Nemcev.

Rdeča armada neprestano prodira dalje, je zavzela več vasi in zaplenila velikanske zaloge vojnega materiala. Redno rusko poročilo, ki je bilo izdano kmalu za posebnim poročilom, pravi, da se obe ruski ofenzivi nadaljujeta in je bilo zavzetih že mnogo obljubljenih krajev. Isto poročilo pravi, da imajo Nemci jugozapadno od Stalingrada velikanske izgube ter da so bili vsi nemški napadi v tovarniškem delu Stalingrada odbiti in da je na bojišču obležalo več sto Nemcev.

Posebno poročilo pravi, da je bila zavzeta Obilnaja ob Stalingrad - Krasnodar železnica. Rusi so tudi zavzeli postajo v Nebikovu. Od 19. do 29. novembra so imeli Nemci na vojnem materialu naslednje izgube: Poškodovano: nad 6000 motornih vozil in 4667 avtomobilov z vojaškimi zalogami. Zaplenjeno: 2000 topov, 3935 strojnje, 1379 tankov, 20,700 konj in 122 vojaških skladišč.

Okoli Stalingrada je bilo razbitih 73 trimotornih transportnih aeroplanov. Nova ruska ofenziva ki se je pričela včeraj pri Rzevu in Velikije Luki, severozapadno od Moskve, je usmerjena proti letski meji ter ogroža Nemece na jugu in severu. Rusi so takoj prvi dan bojev zasedli več obljubljenih krajev ter zaplenili 55 topov, 64 strojnje, 8 tankov ter 20 skladišč vojnih potrebščin, municije in živil. Razbitih je bilo 49 sovražnih tankov in na bojišču je obležalo 4800 nemških častnikov in vojakov. Rusi so sedaj v dveh velikih ofenzivah: severozapadno od Moskve, ki se je pričela včeraj, in zapadno od Stalingrada, ki se pričela 19. novembra. "Pravda" pa pri tem, ko poroča o obeh velikih ofenzivah pravi, da Nemci še niso občutili vse sile rdeče armade in da jih čaka še mnogo težkih vdarecev. Sovjetska častniška agencija "Tass" poroča, da imajo Rusi sedaj premoč v zraku in da so aeroplani navzile oblečeni v nemu vremenu zelo aktivni ter da so nemški aeroplani zelo redko pokažajo nad ruskimi postojankami. Na Kavkazu je prišlo do bajonetnega spopada v neki vasi jugovzhodno od Nakika. Nemški radio priznava, da so Nemci na osrednjem Kavkazu v defenzivi. Razni nemški poročevalci poročajo s fronte: "Na osrednji fronti nas Rusi po številu napadov preljudijo 10 proti 1. ... Naše geslo je, ne prej odnehati, dokler položaj ni popolnoma brezupen. ... Ruska ofenziva za nas ni dobrodošel gost. ... Ledeno mrzli vetrovi brijejo čez planjave in je zelo mrzlo."

POSVETOVANJE NAJVIŠJEGA ZAVEZNIŠKEGA ŠTABA

Najvišji ameriški in angleški častniki kopnih, mornariških in zračnih sil na redni tedenski seji, na kateri razpravljajo o novih vojnih načrtih.

Francoska mornarica potopljena

Junaški francoski mornarji so večino francoske vojne mornarice — mogoče vseh 62 bojnih ladij — potopili v Toulonu, ko so Nemci prihajali v mesto in proti pristanišču, da preprečijo, da bojne ladje ne bi odplule in se pridružile zaveznikom. Pa prišli so prepozno.

To je bil največji potop bojnih ladij od potopa nemških bojnih ladij pri Scapa Flow leta 1918. Častniki in mornarji so odprli zatvornice na nekaj pomorskih ladjah ter so uničili vojaška skladišča, pristaniške naprave, ladjedelnice, zaloge bencina in vse, kar bi moglo koristiti Nemcem. Z ladjam se je tudi potopilo več častnikov in mornarjev. Kapitani so stali na svojih poveljniških mostičih in so šli s svojimi ladjami na dno morja. Havasova častniška agencija je sporočila, da ob 10 dopoldne ni bilo nobene ladje več v pristanišču. Vendar pa je mogoče kaka ladja vsa skozi blokada nemških podmornic. Potopljanje ladij se je pričelo ob 4 zjutraj na povelje admirala de la Borde.

Kot pravi neko poročilo iz Berna v Švici, so bile v Toulonu naslednje francoske bojne ladje: oklopnice Strassbourg (poveljniška ladja), Dunkerque in Provence; štiri 10,000 tonske križarke Colbert, Alegrie, Foch in Duplex; tri 7,600 tonske križarke Galissoniere, Jean de Vienne in Marseilles; 10,000 tonska matična ladja za pomorska letala: Commandante Teste; 25 rušilec, 26 podmornic in nekaj pomožnih ladij.

Prvo poročilo o uničenju je prinesel radio Vichy ter je navedel, da so bile potopljene oklopnice Strassbourg in Dunkerque ter križarke Foch, Alegrie in Duquesne. Poročilo tudi pravi, da ste dve podmornici pobegnili. Najbrže pa je bilo dejal, da je Roosevelt poslal v Afriko deset tisoč izvrstnih ameriških mladeničev, ki bodo tam kaj izkravali in poginili. ...

potopljenih vseh 62 ladij. Pozno ponoči so zbudili marsejske Petaina in mu izročili dolgo Hitlerjevo pismo, ki mu poroča, da je ukazal svoji armadi zasedeti Toulon, ker so francoski mornariški poveljniki "izdajalsko" dali mornarjem povelja, da ne streljajo, ako bi zavezniki napadli Toulon. Ob enem je Petain sporočil, da je imenoval feldmaršala Karla v Rundstedta za vojaškega in civilnega poveljnika cele Francije.

Ko je Petain še bral Hitlerjevo sporočilo, so že ropotali nemški tanki in prihajali v Toulon. In Petain je bil še vedno pripravljen "sodelovati" z Nemci in je izdal na mornariške poveljnike povelje, da preprečijo vsak spopad. Nemško motorizirane čete so pričele prihajati v mesto skozi Castignean vrata proti arzenalu. Nekatere ladje so jih obstreljevale in jih zadrževale v njihovem prodiranju.

Osiški aeroplani so krožili nad pristaniščem in razsvetljevali ladje ter s padali polagali morske mine.

Nemški vojaki so drveli proti pomolu Milhaud, kjer je bila zasidrana mogočna oklopnica Strassbourg. Drugi nemški oddelek je hitel proti Vahan bazenu, kjer je stala oklopnica Dunkerque. V bližini so bile križarke Foch, Alegrie in Jean de Vienne in več drugih ladij.

Pred očmi Nemcev se je najprej pogreznila oklopnica Strassbourg med silovitim šumenjem vode, da so se Nemcem tresla tla pod nogami. Nato je sledila eno razstrelbo za drugo. Zgledu poveljniške ladje so nazlo sledile še ostale ladje. Z bližnjih gričev je bilo slišati velike razstrelbe: mornarji so

SLOVENC!
KUPUJTE
VOJNE
BONDE
REDNO!

Strašen požar v Bostonu

Boston, 29. nov. — V soboto zvečer je izbruhnil v bostonskem nočnem klubu, Coconut Grove, strašen požar, ki je zahteval 442 življenj in več kot dvesto oseb je pa bilo ranjenih in ožganih vsled panike, ki je nastala, kot se je privalil v glavno dvorano dim in je nekdo zavpil, da gori.

V klubu je bilo, ko je nastal požar, okrog tisoč oseb, ki so se zbrale k proslavljanju zaključnja sportne tekme Holy Cross-Boston kolegija. Ogenj je, kakor pravi policija, povzročila takorekoč navadna sala. Neka ženska je prišla v klub in je odstranila eno žarnico s stropa, ker je bilo potem pri prizadetem omizju pretemno, je neki 16-letni deček, ki je bil uposlen v klubu, hotel zopet priviti žarnico, ter se je poslužil žveplenke, da si je posvetil medtem, ko je privijal žarnico. Žveplenka pa je užgala umetno palmovo drevo in požar se je mahoma razširil, kakor da bi se užgala slama.

Godbeniki v prostoru so se ravno pripravljali, da otvorijo spored večera, na katerem so imele nastopiti plesalke in drugi zabavniki, ko je priletela v glavno jedilno dvorano neka dekle, katere obleka in lasje so bili v plamenih. Kmalu zatem se je privilil v jedilnico dim, ki je povzročil paniko, v kateri so navzoči gostje hoteli vsi naenkrat zbežati iz prostora. Policija in drugi rešilni oddelki, ki so skušali pogasiti ogenj in rešiti kolikor mogoče več ljudi, ter odstraniti mrtve in ranjene, so izjavili, da je bilo pri glavnem vходу nakopičenih nad 6 čevljev visoko mrtvih trupel. Ljudje so očitno hoteli priti na prosto vsi naenkrat, pa so pri tem sami izdelali vrteča vhodna vrata tako, da ni mogel nihče ven.

Groza, ki se je polotila v plamenih zajetih ljudeh je bila tolika, da so reševalci našli trupa, ki so bila vsa raztrgana, kar je značilo, da so nesrečniki kar drug drugega trgali v svojem obupnem poskušanju, da si rešijo življenje.

SIBIRSKI VOJAKI PRED STALINGRADOM

Moskva, 25. nov. — Vasilij Grossman, posebni poročevalac lista "Rdeča Zvezda", je opisal kako je 50-letni in suhljati veteran prve svetovne vojne, polk. Gourtiev organiziral in izvežbal divizijo vojakov, ki je strla nemško ofenzivo pri Stalingradu.

Vojaki te divizije so v dveh dneh prehodili 125 milj, da so mogli doseči stalingradske bojišče v pravem momentu, zakaj vlaki so tedaj vozili samo do gotove točke, ki je bila oddaljena toliko milj od Stalingrada. Fantje polkovnika Gourtieva so bili izbrani vojniki iz sibirskih mest Omska, Novosibirsk in Krasnojarska, ter so zavzeli svoja mesta na stalingradski fronti in vzdržali divizije nemške napade tako pogumno in vztrajno, da so končno sovražnikovo premoč zlomili. Dva regimenta te divizije sta prevzela obrambo neke soteske, kateri nasproti je stalo tovarniško naselje. Boji za to sotesko so bili tako hudi, da so označili ta kraj, kot "sotesko smrti", kajti Nemci so uporabljali pri napadih dum-dum krogle, metakele ognja, tanke, artiljerijo, metalce min in cele škadronie strmoglavcev. Junaški sibirski vojaki pa se vse preživeli, četudi čisto niso mogli dobiti niti tople hrane, ki je njih najljubši priboljšek v hudih dneh bojev.

Bostonski požar v nočnem klubu je bil eden največjih nesreč te vrste na vsem svetu. Požarna katastrofa v gledališču v Natchez, Miss., leta 1940, je bila zadnja večja nesreča te vrste v Zdr. državah; največja pa je bila tragedija požara v gledališču Inequois v Chicagu, v letu 1903, katera je zahtevala 575 življenj.

V Nemčiji ne teče vse gladko

London. — Kakor se glasi poročilo Overseas News Agency, so na ulicah bombardirane Kolna demonstrirale nemške ženske, ki so site vojne in večne nevarnosti iz zraka. To vest so prinesli v Belgijo delavci, ki so ušli iz Nemčije, kjer so jih potiskali največ v kraje, ki so bili podvrženi najhujšemu bombardiranju.

Policija je navalila na ženske demonstrantke in jih razpršila, so dejali delavci, ki so tudi povedali, da vlada v bombardiranih krajih strašno slabo razpoloženje, tako, da bi vsaka najmanjša iskra vžgala upor, ako ne bi skrbno čula nad prebivalstvom železna pest Gestapa in policije.

Nemški visoki častniki so v Belgiji v pogovorih z belgijskimi prijatelji zadnje čase pričeli izražati nezadovoljnost nad Hitlerjevo strategijo. Vsi so mnenja, da je bil napad na Rusijo velika napaka, zaradi katere bo Nemčija dolgo trpela tudi v slučaju, da izide iz te vojne zmagovita. Rdeča armada, priznava vojne nemški častniki, je zadala Nemčiji strahovite rane in vzelo bo najmanj eno generacijo, preden si bo Tretji rajh pozdravil te rane vsaj delno.

Manjša plača za ženske povzročila stavko

Windsor, Ont. — V kanadski tovarni Ford Motor & Co. je zastavkalo 8500 delavcev v znak protesta, ker je družba uposlila ženske delavke, katerim je odkazala nižjo plačo nego so jo za isto delo prejimali moški delavci. United Automobile Workers unija se bo najbrž potegnila za prikrajsane delavke, ker tako znižanje plače lahko direktno vpliva tudi na plače unijskih delavcev.

Posiljali so jih tudi na dolge nočne marše in jih izvežbali za obrambo proti nočnim napadom. Uvedel je disciplino, ki je ustvarila v vsej diviziji enotno in krepko voljo ter strumnost, ki ni pogrešila ničesar, ampak je bila neprestano pripravljena za vsak napad iz zasede, ponoči ali podnevu, obenem pa je bila prvovrstno izvežbana za odbijanje nepričakovano hudih napadov premoči in za strelje na videz nezlomljivih sovražnikovih vrst.

\$9.000,000,000

POSOJILO ZMAGE

Zakladniški tajnik je naložil Odborom Sklada Zmage (Victory Fund Committees) nalogo, da zbere devet biljonov dolarjev za vojni napor. Ta sklad mora biti nabran *tekom meseca decembra*.

Vojna kolesa se sedaj gladko vrtijo. Naši topovi grme nad Sredozemljem, v južnih morjih, v Rusiji, v kitajskih hribih, čez Rokavski preliv in na vsakem oceanu, čez katere vozijo naši konvoji. Za njimi pa morajo stati naši biljoni—biljoni dolarjev.

Vsak Amerikanec naj bi *posodil vask razpoložljiv dolar* naši vladi. Vsaka ameriška korporacija z razpoložljivo gotovino naj bi kupila primerne zakladniške obveznice. Zakladniški urad je izdal varnostne obveznice, da zadosti zahtevam vseh investorjev s prihranki in mrtvo glavnico.

V imenu Zakladniškega Urada Združenih Držav
nudimo Novo Izdajo

2 $\frac{1}{2}$ % Victory Bonds of 1963/68

Dobijo se v kuponih ali registrirani obliki, takoj trgovni ter sprejemljivi kot bančna enakovrednost in plačujejo polletne obresti.

Cena 100% z nabranimi obrestmi.

BONDI SO PRIMERNI ZA VARUŠKO IN ZAPUŠČINSKE INVESTIRANJE TER ZADOŠČAJO ZAHTEVAM VEČINE POSAMEZNIH INVESTITORJEV. BANKE JIH NE BODO MOGLE KUPOVATI DO LETA 1952, DA BI JIH VZELE KOT DENARNE VLOGE.

V IMENU ZAKLADNIŠKEGA URADA TUDI NUDIMO

1 $\frac{3}{4}$ % Treasury Bonds (1 $\frac{3}{4}$ % Zakladniški Bondi.)

Izplačljivi 15. junija, 1948 z obrestmi 1 $\frac{3}{4}$ %.
(Takoj izplačljivi bondi, sprejemljivi kot bančna enakovrednost. Te bonde bodo rade kupovale banke, posamezniki in korporacije, ki želijo imeti kratkodobne investicije. Izdani so v kuponih in registrirani obliki.)

Treasury Certificates of Indebtedness (Zakladniški Certifikati Zadolžnic.)

Izplačljivi 1. decembra, 1943 z obrestmi $\frac{3}{8}$ enega odstotka.
(Gornja izdaja bo posebno primerna za banke in korporacije z veliko tekočo gotovino.)

Treasury Tax Savings Notes (Zakladniške Davčne Hranilne Note.)

(Tax Notes so posebno primerne za posameznike in korporacije v svrhu plačevanja zveznih dohodkov, zapuščinskih in podarilnih davkov—za kar so sprejemljive na podlagi enakovrednosti in nabranih obresti—in za investicijo začasno mrtvih skladov posameznikov, korporacij in vladnih ustanov.)

United States Savings Bonds—Series F (Hranilni Bondi Združenih Držav — Serija F)

Izplačljivi 12 let od dne izdaje in obrestujoči okrog 2.53%, če se jih drži do dozorelosti.

(S to izdajo ni mogoče tržiti, toda lastnik jo lahko izmenja po določeni ceni pred dozorelostjo, ali v tem slučaju obresti ne dosežejo polnih 2.53%. Ti bondi so registrirani in posebno primerni za one, ki rajši vidijo, da njih prihranki naraščajo, kot pa bi dobivali tekoče dohodke.)

United States Savings Bonds—Series G (Hranilni Bondi Združenih Držav — Serija G)

Izplačljivi 12 let od dneva izdaje in obrestujoči 2.50%, če se jih drži do dozorelosti. Obresti se izplačujejo polletno.

(S to izdajo se ne more tržiti, toda se lahko zamenja po lastniku po določeni ceni pred dozorelostjo, ali v tem slučaju ne prinaša polnih obresti 2.50%. Ti bondi so registrirani in so namenjeni za tekoče dohodke.)

Podrobna pojasnila o vseh teh izdajah se dobe v vseh bankah in posojilnicah. Vsak naj si izbere, kakor je zanj primerno. Vsaka banka, vsak investicijski posredovalec, broker ali katerikoli član Victory Fund Committee se bo radevolje z vami razgovoril o teh izdajah ter vam bo šel pri nakupovanju na roko brezplačno.

VICTORY FUND COMMITTEE

(Odbor za Sklad Zmage)

SECOND FEDERAL RESERVE DISTRICT

